

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 001-06530

Den 8. februar 2012

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 12. januar 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 119 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Henrik Høegh (V).

Spørgsmål nr. 119 (alm. del)

Hvad er den faktuelle miljømæssige effekt af at bringe Miljøstyrelsens vejledning om husdyrgodkendelsesloven i overensstemmelse med Natur og Miljøklagenævnets afgørelse af 24. november 2011, j.nr.: NMKN 133 00068? Og hvor stor en andel udgør denne miljøeffekt årligt set i forhold til målet ifølge vandplanerne på 19.000 ton kvælstof?

Svar

Den faktuelle miljømæssige effekt vil afhænge af en lang række forhold såsom, hvor mange der ansøger, hvor de ansøger, deres produktions- og jordbundsforhold osv. Miljøstyrelsen har, med forbehold for de betydelige usikkerheder, der er knyttet til disse forhold, foretaget et skøn over de miljømæssige konsekvenser, som jeg henholder mig til, og som er gengivet i det følgende.

Grundlaget for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskning til overfladevand er baseret på et uændret samlet dyrehold i landet. Miljøstyrelsens vejledning om habitatvurdering af ændringer af husdyrbrug angiver, hvorledes dyreholdet skal vurderes, og hvilke krav som skal efterleves, hvis dyreholdet alligevel er stigende samtidigt med, at vandområdet er følsomt for nitratudvaskning. Uanset en eventuel stigning i dyreholdet, kan husdyrbruget tilpasse sig miljøkravene vedrørende nitratudvaskning til overfladevand, hvis udvaskningen reduceres til et niveau svarende til et planteavlsbrug.

Vurderingen er relevant, såfremt oplandet afvander til et område, hvor kvælstofudvaskningen er problematisk. Dette vurderes at være tilfældet i ca. 70-95 % af oplandene. Vurderingen er også kun gældende ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug, så miljøeffekten af de vilkår, der stilles som følge af habitatvurderingen, vil øges i takt med at

husdyrbrugene ansøger om og får en godkendelse/tilladelse og lever op til kravene heri.

I Miljøstyrelsens tidligere vejledning kunne stigninger i dyreholdet på op til 5 % accepteres. Ifølge data over udviklingen i dyreholdet i perioden 2007-2011, er ca. 10 % af den samlede husdyrproduktion placeret i oplande med et stigende dyrehold med over 5 %.

I den tidligere vejledning var definitionen af muligheden for at neutralisere effekten af husdyrgødningen ved at nedbringe til et niveau svarende til et planteavlsbrug, at der skulle gennemføres virkemidler, som fuldt ud kompenserede for den merudvaskning husdyrgødningen medfører.

Som følge af Miljøklagenævnets afgørelse j.nr. NMKN-133-00068 blev vejledningen ændret på begge disse punkter. For det første kan der i oplande til Natura 2000 områder, hvor nitratudvaskningen er væsentlig for miljøtilstanden, ikke længere accepteres stigninger af dyreholdet på op til 5 %. Enhver stigning betragtes som problematisk. For det andet er definitionen på, hvad der skal til for at nedbringe forureningen til et niveau svarende til et planteavlsbrug ændret. Sidstnævnte ændring indebærer, at de sædskiftemæssige ændringer (mere græs og flere efterafgrøder), som forudsættes i godkendelserne som følge af husdyrproduktionen, kan medregnes i vurderingen.

Generelt set betyder ændringen af Miljøstyrelsens vejledning, at betydeligt flere oplande bliver omfattet af skærpede miljøkrav ved den supplerende konkrete vurdering vedrørende nitratpåvirkningen af overfladevand. Ifølge data over udviklingen i dyreholdet i perioden 2007-2011 er 53 % af husdyrproduktionen placeret i oplande med stigende husdyrtryk. Kravene for de berørte husdyrbrug er derimod knap så restriktive som efter den tidligere vejledning. Dette gælder i særlig grad for kvægbrug, idet de i større omfang har et sædskifte, som kan bidrage til at reducere kravet. Der er ikke ændret ved, at kravene kun gælder, hvis nitratudvaskningen er problematisk for vandområdet, og at kravene kun gennemføres i forbindelse med godkendelser og tilladelser.

I vurdering af de miljømæssige konsekvenser skal det bemærkes, at en del af miljøeffekten og omkostningerne ved at reducere forureningen svarende til et planteavlsbrug indgår i det generelle beskyttelsesniveau for overfladevand (nitratklasserne) og grundvandsbeskyttelsen. Samspillet mellem beskyttelsesniveauet og de supplerende vurderinger indgår i det følgende skøn.

Revideringen af vejledningen på baggrund af nævnets afgørelse giver en samlet reduktion i nitratudvaskningen på 460-640 tons N ekstra om året, når alle husdyrbrug har tilpasset sig kravene om 10-15 år, hvilket svarer til ca. 2-

3 % af 19.000 tons N. På kort sigt er effekten mindre, afhængig af hvor mange der får en miljøgodkendelse med krav som følge af habitatvurderingerne og efterlever kravene.

Ida Auken

/

Claus Torp